

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társszerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A hús drágaság oka.

Az élőlények alkalmazkodása az életviszonyokhoz, a megélhetéshez oly természeti igazságok, melyek felett ma már vitatkozni sem lehet. Ez ma már nem nevezhető elméletnek, mint azok neveztek, akik a halhatatlan Darwin Károlyt le kicsinyelni akarták: hanem szent igazságok, melyeket elismer minden tudós és laikus, sőt azok is, akik a művelődés kezdetleges fokán állanak.

Tudjuk azt, hogy eme képesség különösen az állatoknál van meg, mely tulajdonság képessé teszi őket dacolni az idő viszontagságaival, a klímával és a megélhetési feltételekkel.

Igy p. u. a sivatagon tartózkodó állatoknak szervei olyanok, melyek őket a sivatagon lakó tartózkodásra és megélhetésre képessé teszik. Viszont, a hegyvidék állatai oly szervekkel bírnak, melyek az ottani viszonyoknak megfelelnek.

Másként idomultak a földalatti életet élő állatok szervei, mint a föld fölötti állatokéi és ugyan azok a szervek a vízben élő állatoknál a vízi élethez alkalmazkodnak.

A hideg éghajlat emlősei finom, puha és meleg bundával, szőrözettel bírnak, még a tropikus világ

emlősei, durva és ritkával, a mérsékelt éghajlat emlős állatai pedig az évszakok változásaihoz képest változtatják a mezőket.

Az alkalmazkodási képesség, az életviszonyokhoz, nem csak a vadállatoknál van meg: hanem a háziállatoknál is.

Igy p. u. ha a ló hideg istállóban kénytelen telelni, hosszú avas szőrt ereszt, még a meleg istállóban telelt ló szőre rövid és fényes marad.

Ezen tulajdonságát a háziállatoknak tudták már honfoglaló őseink is és éppen azért, mivel már ősi hazájukban, Ázsiában is sikk vidéken laktak, oly háziállatokat tenyésztettek, melyek az alföldi klímához alkalmazkodtak. Midőn ősi hazájukat elhagyták és a magyar Alföldön telepedtek le, magukkal hozták az e vidék klímájához és talajához alkalmazkodó, tehát ennek a talajnak és klímának egészen megfelelő magyar fehér szarvasmarhát.

Kétségtelen, hogy a mi klímánknak és talajunknak éppen ez a szarvasmarha felelt meg legjobban és e miatt, egész a mai napig, tehát ezredéven keresztül sikerrel tenyésztette a magyar alföldi földműves: mert be látta, hogy az idevaló viszonyoknak legjobban megfelel.

A magyar fehér szarvasmarha,

hideg meleget tűrő, hitvány takarmányon is megélő, a mellett erős és kitartó, szapora izletes husu, és jól tejlő házi állat. Tudjuk jól, hogy a legnagyobb hidegben, hitvány legelőn is talál élelmet, nem szorul istállóra mindaddig, még a hó le nem esik. Az istállóban pedig kitelel réti sáson, kukoricaszáron és hajon, ha pedig hébe-hóba korpát és répát kap, meg is hizik.

Sajnos, ma már ez a kitűnő tiszta magyar faj szarvasmarha kipusztuló félben van és még ezelőtt 10—20 évvel egész csordákat látunk legelni és hajtani, ma már egyessével is alig látunk. Igen ezt a kitűnő élelmes és a mi klímánknak és viszonyainknak legjobban megfelelő gazdasági jószágot idegen, hollandi, svajci, tiroli és egyéb hegyvidéki, de a mi mostoha éghajlatunkat csak nehezen tűrő szarvasmarhákkal kiszorították.

Ma már egész egyletek alakulnak, az úgynevezett »tejszövetkezetek«, melyek az idegen, hegyvidéki drága szarvasmarhákat importálják és velők a mi ősi és hasznos magyar faj jószágunkat kiszorítják; sajnos, hogy ehhez az állam is nagyban hozzájárul, sőt mi több, az idegen tenyésztéssel beszerzését igyekszik mentül jobban megkönnyíteni.

T Á R C A.

Leánylélek.

— Irta: GÉCZY ISTVÁN. —

A méltóságos és valóságos belső titkos tanácsos ur kőruhi lakásában lábujjhegyen jár-kelet a fényes libériába bujtatott cselédség. Orcáikon ott ül a jól begyakorlott szomorú aggodalom, mögötte pedig elbujva a titkolt káröröm. — Mi közik nekik ahhoz, hogy a méltóságos ur lázbetegesen fetreng puha vánkosain? Uj helyről gondoskodni még van idő, az orvos szerint egy kis meghülés az egész, valahol az isten háta mögött, az erdélyi határszélen fázhatott meg, hol a magas kormányt képviselte egy vicinális ünnepélyes megnyitásánál.

A nagy ernyős lámpa kéken hulló sugarai, misztikus fénynyel vonják be a szobát s a falakon szeszélyes árnyékot

játszanak az ide-oda mozgó alakok, a természetes méltóságos asszony, a száraz hosszú orvostanár és az orvosságos üveget tartó inas.

Az orvos fontoskodó komolysággal csóválja a fejét és tapogatja a méltóságos beteg ütereit. A betegség hirtelen fordult rosszra. Ezelőtt egy órával még semmi veszély nem látszott, a beteg vigan beszélgetett a méltóságos asszonnyal, a ki épp uj toilettjét mutatta be, a mit a mai bálra csináltatott. Hogy-hogy nem a láz egyszerre emelkedni kezdett és egy óra alatt oda szökött, a hol a tudomány már megcsóválja a fejét, felhúzza a szemöldökét, egy eleven kérdőjelé változik át és ilyen forma hangot ad: Hm! Hm!

A méltóságos asszony arca egyszerre elborult, felhőt vont rá a szerető anyai aggodalom. — Ném attól félt, hogy árvaságra jut a kis Gizike, mindkettőjük szemfénye, — ki gondolna erre?, de sajnálja aranyos kis leányát, mert ez a hir-

telen változás a legedesebb örömtől foszthatja meg, nem mehet el a bálba, az első rég várt bálra. Ez töltötte el aggodalommal az ő anyai nagy szívét.

A beteg lassan felemelkedett, lázas tekintetével keresni látszott valakit, s mikor nem találta meg, szólott az ő lassu vontatott nagyuri orrhangján. — merre van Gizike, látni akarom, jól néz e ki a báli ruhában?

A méltóságos asszony szemében megvillant az anyai büszkeség csodás fénye, elbizakodott mosoly játszadozott széles ajka körül, és ez a mosoly azt mondta: Szép-e, jól áll-e Gizikének a báli ruha? — Mit feleljek erre, hisz az oly természetes dolog, a mi kérdés tárgya sem lehet. Nem is válaszolt rá, csak ennyit: Ide hozom, s a szája körüli mosoly azt is hozzátette, hang nélkül, de érthetően —: aztán bámulj!

A méltóságos beteg szeme mohó vágygyal tapadt rá az ajtóra, a melyen az asszony eltűnt. A tudomány embere rossz-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

eilen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értékeken utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkort „Roche” eredeti csomagolásá.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4 — korona

Azt mondják, hogy ezek az idegen szarvasmarhák több és jobb tejet adnak, nagyobbak, jobban meghiznak és így jobban értékesíthetők, csak, hogy azt elfelejtik, hogy egy ilyen szarvasmarhát télen-nyáron istállózni kell, répával, finom gyp- vagy hegyi szénával, mesterséges takarmánnyal kell tartani. Mert ha kukoricaszáron, sáson és kukoricahajon kellene tartani és szabadba a hó leesésig nevelni, hát csak a bőrrivel számolnának be, szóval amennyibe egy faj szarvasmarhának az eltartása kerül, 5 drb jó magyar fehér tehenet lehetne eltartani, sőt meg is hizlalni.

Mivel a magyar fehér-szarvasmarha fogyó félben van, a legelőket felosztották, a kaszálókat felszántották, gulyákat, csordákat csak képeken láthatunk, a hus ára halatlán magasra szökkent és ha tovább is így folytatja a magyar gazdaközönség, egy évtized múlva már csak muzeumokban és természetrajzi ábrákon lehet magyar faj szarvasmarhákat látni, de a marhahúst is csak az előkelő éttermek étlapjain olvashatjuk, de a drágaság miatt csak nagy pénzü emberek szurhatják bele a villájukat.

Térjenek vissza az őseink által behozott, a mi klimánknak, viszonyainknak leginkább megfelelő magyar fehér szarvasmarha tenyésztéséhez!

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, özv. Faragó Mihályné szül. Seres Magdolna Faragó Antal országgyűlési képviselő és Faragó Anna Szarka Mihály ny. kir. járásbíró ur nejeének édesanyja a f. hó 4-én reggel 8 órakor 81 éves korában elhunyt; A tisztos matrona temetése a f. hó 6-án, d. e. 9 órakor ment végbe. Béke poraira!

szalólag csóválta a fejét. Nyuyalom, méltóságos uram, nyuyalom, különben semmiről sem állok jót.

Szerencsére felnyílt az ajtó s bejött, mamájától vezetve, az édes kis Gizike.

Ugy nézett ki hófehér ruhájában, mint a hulló hófehély sötét éjszakában. Hamvas szép orcáján ragyogott a himpor, sötétkék szemében fénylett a menyország, bársonyos szemöldöke, miként a szivárványívet rajzolta a kék menyboltozat felett. Félénken közeledett az apja ágyához, szája szegletén leányos szépegés, szeme mély tüzeben egy eltört érzés, mely ki-ki szökött onnan, majd ismét visszabujt, de mikor kiszökött, oly bántólag hatott, hogy meghazudtolta, ezt a gyermekarcot, kéklő menyországot és a fehér ruhát, az ártatlanságnak örök szép jelvényét.

— Szép vagy kis leányom, szebb, mint bárki más és ragyogással elhomályosítod az egész bált.

— Hogy mehetnék el a bálba papuskám, mikor te beteg vagy?

El mégy kis leányom, készülj fel hamar, nem vagyok én olyan nagy beteg, hogy a kis leányom ártatlan örömét megzavarjam.

Itt egy köhögési roham félbeszakította a méltóságos ur beszédét s az a köhögés mindig erősebb, kinosabb lett. De Gizike már nem hallotta. Örömmel kipirult arccal szökdécselt be a hálószobájába, abba a fehér szentélybe, a mit férfi szem még nem érintett, a hoyá csak lopva jár

— **Műút Szentés, a vármegye és Vásárhely között.** Köztudomásu, hogy Csongrád vármegye a törvényhatósági uthalózatának műutakká fejlesztése érdekében, eltekintve az állami beruházásból nyert dotációtól, a maga részéről szinte erejét meghaladó áldozatokat hozott és hogy Szentésre és a megyére nézve a hódmezővásárhelyi irányban eddig műutakká épültek ki — a szentes-vásárhelyi törvényhatósági utnak mintegy 12 kilométernyi szakasza és a szentes-szegvár-mindszenti törvényhatósági uttest a maga egészében; továbbá, hogy a műutfejlesztésre megállapított jóváhagyott rend szerint. Vásárhely irányában ki fog még építtetni a szentes-vásárhelyi ut eddig még kiépítetlen szakasza, és végül a mindszent-vásárhelyi ut is, a vármegye határáig. Ezek a mi műutaink azonban a vásárhelyi viszonylatban csak maradnának, ha Hódmezővásárhely nem építené ki Szentés és a vármegye irányában a maga útjait műutakká. Erre nézve most azt az örvendetes hírt kaptuk, hogy a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a szomszédos Hódmezővásárhelyhez és abban tudatta a várossal, hogy a legközelebbi 3 évben, tehát 1907. 1908. és 1909-ben hajlandó, az állami beruházásokra felvett összegből a város határárt keresztlútelő utakat kiépíttetni és pedig ez év folyamán, minket érdeklőleg, a szentesi utat 17, a mindszent-szegvári utat pedig 1909. évfolyamán 16 kilométer hosszban. Hódmezővásárhely bizonyára épp olyan örömmel fogadja a miniszternek ezt a leiratát, mint amilyen őszintén mi is örülnünk annak, hogy így 1—2 év alatt Szentest és a vármegyét minden időben kényelmesen járható műut fogja Vásárhelyielly összekötni.

— **Mit fog vallani?** A »Csongrádi Ujság« mult heti számában a R. Papp Gedeon és Tóth Dénes között tenforgó ügyben előre megírja, hogy felelős szerkesztőnk az esküdtbiróság előtt hogyan és mit fog vallani. Hát nem tudjuk, honnan tudja vagy miféle próféta ihlet szállta

meg, hogy előre megjósolja, mit fog felelős szerkesztőnk vallani, de boldogult »Marci bátyánk« közmondásától eltekintve, biztosíthatjuk t. laptársunkat, hogy felelős szerkesztőnk az igazságnak és tényeknek megfelelően fog vallani. Ennek következtében éppen úgy nem tudja t. laptársunk azt, hogy mit fog vallani, mint hogy azt nem tudja, hogy a multkori tárgyalásnál mit akart még mondani. Ez utóbbira nézve, ha éppen kíváncsi rá, megsughatjuk, hogy semmivel sem akart többet mondani, mint amennyit mondott.

— **A közutakról és vámokról szóló törvény módosítása.** Mikes Gyula építésmérnök kir. műszaki tanácsos rendkívül érdekes és figyelemreméltó könyvet adott ki ilyen címmel: »Javaslat a közutakról és vámokról szóló 1890. I. t.-c. módosításához.« Mikes Gyula munkája azt fejtegeti, hogy az a törvény, amelyet Baross Gábor a közutakról és vámokról alkotott, az életben nem vált be és a mai viszonyoknak már nem felel meg. Rámutat arra, hogy a kereskedelmi minisztériumban már hosszabb idő óta foglalkoznak a törvény módosításának eszméjével és ez a kérdés ott ma is tárgyalás alatt van. Mikes Gyula, aki közel négy évtized óta foglalkozik a közmunka- és közlekedési ügyekkel, mint az államépítészeti közszolgálatban működő szakember hivatva van rá, hogy rámutasson a kérdéses törvény hiányaira és azokra a fontos érdekekre, amelyek a törvény kapcsán az ország közgazdaságát érintik. Most megjelent munkájában elmondja tapasztalatait és javaslatot ad a közutakról szóló törvény módosításra nézve. Könyvének ára 2 korona.

— **Szerződést szegő mesterek.** Eddig mindig azzal vádolták meg a szervezett munkásokat a mesterek, hogy hasztalan

a képzelet és imádkozni a vágyakozás. — Gizike hirtelen magára kapta a könnyű bál belépőt, s a mily gyorsan jött, úgy akart távozni, mikor tekintete ráesett az ágya melletti aranyozott, mahagoni fából faragott kis asztalkára, azon feküdt egy kék könyv.

Kék bársony a táblája? aranyból kivert címer rajta, fehér velin a papírja, s fekete betűkkel van írva belé egy fiatal leány minden gondolata, szive vágyódása, lelke óhajta, szóval ez a kicsi jószág az állandóság színébe burkolva volt az ő egész világa. Oda lépett hozzá, ajkához emelte és rálehelte csókját, azt a szűzi lehelletet, melynek perzselő hevét még nem érezte más, csak a papa-mama meg az a kicsi könyv.

Felnyitotta, aztán írni kezdett? ott a hol elhagyta, szapora betűkkel, görbe dől sorokkal.

Február 12-én este 10 órakor. Nincs a világon aranyosabb papája senkinek, mint nekem. Szegény papa beteg és mégis elenged a bálba, nem akarja megrontani az ő kicsi leánya nagy örömét. Ez az első bálom, ma leszek nagy leány, én leszek a legszebb, én táncolok legtöbbet és a papa oly jó, hogy ki sem mondhatom. Pá édes kis naplóm, majd ha haza jövök, elmesélem neked, hogy mulattam. — Aztán felszökött, fűrgen ruganyos lépéssel. pihegő kebellet sietett ki a menyországból, a siralom völgyébe.

Az történt ugyanis, hogy mig Gizike

naplóját megírta, a méltóságos ur egy nagyot talált csuklani, de oly nagyot, hogy a lélek abba a minutába elröpült belőle oda, a hol párducus, kacagányos ősei már századok óta várják a monoklis utódokat. A hogy Gizike megtudta, mi történt, fekete lett előtte a kékbe burkolt szoba, megtántorodott. A gondos mama, a ki e szörnyű pillanatban is csak roskadozó kis leányát látta, gyöngéden átkarolta és visszavezette szobájába.

A magára maradt Gizike előtt sötét lett a világ, sötét szobájának fehér tapétája, a duzzadó csipkével borított fehér ágy függőnyeit összetartó kacagó ámorok — mind-mind sirni kezdtek, addi-addig sirtak, a mig Gizikéből is kitért az elfojtott görcsös zokogás. Lehajtotta fejét patyolat karjára s meg-meg rándult harmatos teste. Patak folyt az arcán, s a mint felszárítá csipke kendőjével ráesett a szeme kicsiny naplójára, a mibe idáig csak öröm és boldogság volt írva. Még reszketett lelke, fázósan burkolta be magát köpenybe, felszaladt a hideg szívéből agyába, s azt a gondolatot, mely ott volt elrejtve lelkének mélyében, a kinos vergődés napvilágra hozta. Kezébe vette a tollat, s a könnytől ázott fehér papirosra otromba betűkkel reszkető kézzel leírta gondolatát, s belehelte a leirt gondolatba egész leány-lelkét.

— Én édes istenem — ezt írta Gizike — van-e boldogtalanabb lány ezen a világon, mint én, hogy éppen ma kellett a papának meghalnia!...

kötnek velök szerződést: mert annak dacára sztrájkolnak és a szerződést megszegik. Hát úgy látszik, hogy ezek csak olyan vádak voltak, melyek ma éppen a vádlókra, a mesterekre hullanak vissza. Tudvalevő tény, hogy a helybeli építő mesterek a szervezett építő munkásokkal szerződést kötöttek, mely szerint a m. évi munkabért tartoznak fizetni egész ez év, vagyis 1907. évi december 31-ig. Ennek dacára a mesterek felrázták az abroszt és egyszermind bojkotálták az építő munkásokat. Erre más megjegyzésünk nincs, mint az, hogy ha ezentul a mesterek által mutatott példából a munkások okulnak és a kötött szerződést megszegik: hát csak tőrjék keresztény önmegtartózkodással és ne vegyék ám igénybe a politikai hatóságokat vagy esetleg a csendőrszuronyokat!

— **Szakfelügyelői kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az iparostanonciskolák ellenőrzésére új szakfelügyelőket nevezett ki. A csongrádi iparostanonciskola szakfelügyelője Stegmüller Károly budapesti felső ipariskolai tanár.

— **Ápril 11.** Az 1848-iki törvények napját a koalíciós uralom alatt is megünnepeli a hivatalos világ. E napon az iskolákban szünet lesz.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában több sajtóhiba csuszott be, így pl. a Tiszamenti dalokról irt ujdonságunkban a provokált kifejezés helyett »produkált« olvasandó. A halálozási közleményből is kimaradt az elhunyt neve.

— **Öngyilkos lovasrendőr.** A m. hó 31-én reggel a hajnali órákban a helybeli öreg temető haranglába mellett Lantos József 63 éves lovasrendőr egy szolgálati forgópisztolyval halántékon lőtte magát és azonnal kizsendedett. Lantos egyike volt igazi tipikus régi persekutoroknak, milyenek a mai világban már nincsenek. Magas, marciális és öreg korára is dallás alak, ki mint ilyen érdemes lett volna egy korfeszítő ecsetjére. Valóban igen kár, hogy életében le nem festették. A régi világban még Szarka Matyi bátyánk komiszárius fénykorában került a megyei csendlegények közé. A híres Klem Justin komiszárius alatt is szolgált Kisteleken. Midőn a megyei csendőrséget feloszlatták, a dohánybevaltó hivatalhoz került, mint szolgálta. Becsületes ember volt ugyan, de iszákossága miatt elbocsájtották. Később a község, mint lovasrendőrt alkalmazta, de az italról le szokni nem tudott és emiatt a m. hóban elbocsájtották. Kétségbeesésében azután öngyilkos lett. Érdekes, hogy a szerencsétlen ember öngyilkossága miatt az öreg temetőt Porubszky Iósef apát-plébános újra felszentelte a m. vasárnap. Az öreg pedig csendesen pihen a hantok alatt.

— **Hajójaratok a Tiszán.** A hajójaratok a Tiszán f. hó 2-án kezdődtek meg. A menetrend a régi marad. Ugyanis szombat, hétfőn és szerdán 5 órakor reggel indul Szeged felé. Vasárnap, kedden és csütörtökön 4 órakor indul Szolnok felé.

— **Hoffmann Jakab** szentesi divatúru kereskedő értesíti a n. é. közönséget, hogy tavaszi női és gyermek elegáns divatos kalapok, valamint kész férfi- és gyermeköltönyök nagy választékban megérkeztek, úgy szintén mérték után is készülnek ruhák. Óriási választék szövetekben.

— **Kihúzták a Tiszából.** Folyó hó 6-án a déli órában Varga Mária koldus asszony öngyilkossági szándékából a Tiszába ugrott. Keck Antal és egy segítő társa a vergődő asszony megmentésére siettek, de már

késő volt, mert mikorra a partra hozták, már kizsendedett. Állítólag itt állapotban követte el az öngyilkosságot.

Sikerült az Orsz. Póztókviteli Áruház-nak. (Budapest, Rottenbiller-utca 80 sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott póztógyárostól potom áron megvenni. Ezekből szétküld vidékre utánvétellel egy teljes férföltönyre elengendő 3 méter nagyon jó, tartós, finom szürke, barna, fekete vagy sötétkék póztót, vagy kangarnt.

— **Mai lapunkban Sternberg Ármin** és testvére hírneves csász. és kir. ndv. hangszergyáros cég egy díjpályázatot hirdet, melyre a t. olvasóink figyelmét felhívjuk.

Közgazdaság.

Ültessünk és ápoljunk fákat!

Komoly intés és rövid utasítás a faállomány szaporítása és ápolásához a városok és vidékek részére! Az ország haszna, egészsége és szépítése érdekében.

»Ültessünk fákat! Minden galy, melyet most elástok, idővel édes gyümölcsessel és kellemes árnyékkal frissíteni fog!«

Minden faültetvény hasznot hajt, szépen elhelyezett és gondosan ápolt faültetvények mindig diszere válnak a vidéknek és helynek; közvetlen hasznot hajtának gyümölcsük, magjuk és faanyaguk által, oltalmat nyújtanak viharok és a tikkasztó napsugarak ellen, mindenkor, különösen nyár idején fel rissitnek és felvidítanak bennünket, előmozdítják a tömeges esőzések arányos felosztását, elvonják a légkörtékony gázait és emelik a föld és talaj értékét.

Mínő fákat ültessünk?

Az ültetendő fák megválasztása elsősorban a használat célja, azután, részben az éghajlati és részben a talajviszonyoktól függ. A legnagyobb hasznot a gyümölcsfák hozzák, azonban ezeket nem lehet mindenütt előnyösen alkalmazni, nem is felelnek meg mindenütt a célnak, miért is sok helyütt árnyék- vagy sorfákat kell ültetni. A gyümölcsfák közül a dió, alma, körte, cseresznye és szilva hozza a vidéknek a legnagyobb hasznot és ezek közül nagyobb ültetvényekhez első sorban az alma, szilva és dió ajánlható; végtelesen vagyost lehetne ezen három gyümölcsfajból meríteni, ha sok tájék területeit ezen három gyümölcsfajjal beültetnék, és óriási hasznot hajtának a dióerdőségek ott, a hol jelenleg dombokon, hegyoldalakon csak juhlegelők léteznek, a mely területek a diótermelésre részére mint gy teremve vannak. A dió valamennyi gyümölcs közt a legjobb kiviteli cikk, és hónapokon át jól eláll, a nélkül hogy kárt szenvedne. A nagyban vásárlók csak oly helyeket látogatnak, a hol nagy kivitel van.

Árnyék-, sorfák nagy számban és mindenütt ajánlhatók. — Szép árnyék elérésére, nem tulsűrű ültetvények ajánlatosak, olyanok, melyek a lég szabad mozgását nem gátolják. — Sűrű árnyékot nyújtanak: a gesztenye, dió, szilva, hársfa, nyárfa, Ailanthus, Juglans americana, Catalpa és kőrísfa; félárnyékosak: az akác, Gleditschia, Celtis, jegenyenyárfa és pyramisakác. — Sovány, száraz és rossz talajban még mindig jól megterem az akác, kőrísféle jávor, Gleditschia, Ailanthus; hársfa, szilva és nyárfa. Jó talajban úgy a felsorolt fajok mint minden más fa megterem. — Nedves talajban jól megterem a fűz, kőrísfa, égerfa és nyárfa; sövényekhez és élő kerítésekhez a legjobbak: az akác, Gleditschia, Maclura, galagonya, fűz és bokorbükk, továbbá tülevelűek, mint a fenyők, vörösböröke, tiszafa és életták kiváló szépek.

(Vége köv.)

Ikt. 1434.
1907. tkvi.

Hirdetmény.

A csongrádi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint az orosházszentes-csongrádi helyi érdekű vasút vonala számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Csongrád községre nézve 1907. év április hó 17-én d. e. 9 óra: Csongrád vasuti állomásra.

Az érdekelt felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálmatok s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik fennebbi határokon a fent nevezett vasút vonal számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összegek mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket 1907. évi április hó 15-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felül keblezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Csongrádon, 1907. márc. 14-én.

Chamilla Antal,
kir. járásbíró.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti »Styriai« kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgép-gyár

magyarországi képviselője FOGL J. L. műgépész.
Budapest, VI., Csengery-ut. 54.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában, GYŐR,
Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való »Családi« üveg ára 5 kor, 3 kis, vagy 2 »Családi« üveg rendelésnél már bér. utánvétellel küldjük

ÉLŐKERÍTÉS.*Gleditschia, élösövény.*

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Aki nek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legtekéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden haznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—300 fűrtöt terem.

Szőlőültványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigoruan válogatott, tökéletes forradásu és fajtisza, dugyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell, és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és KÉPES ÁRJEGYZÉKET tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA. Levelezés minden nyelven.

Hiába akar szórakozni,

ha Wágner a „Hangszer- király“

különlegességi hangszerek áruházából

Budapest, VIII., József-körut 37—39.

nem hozott egy hangszert; mert azokon egy órai gyakorlás után bárki megtanulhat játszani, R.: „Trombona“. Megieő ujdonsága ára 2 kor. „Megafon“. Legtökéletesebb találmány, ára 4 kor. Harmonika, dobkisérrel, ára 2 korona, „Mandolina“. Legújabb hangszer, ára 10 kor. Iskolahagedü, tokkal 15 drb. felszereléssel 10 korona. Iskolaharmonikák, orgona-hangal 3 kor.-tól feljebb.

képes árjegyzék ingyen:

Hajeltávolító! Hölgyek figyelmébe

„Szomet“ amerikai ujdonság az arcz bármely részén és karonször kinővéseket könnyű kezeléssel pár perc alatt gyökerestől eltávolíthat biztos sikerrel. Használati utasítással discréten küld 10 korona utánvétellel magyarországi kizárólagos Iő-raktárából Soós Károly, Marosvásárhely.

Nagy díjpályázat.

Hogy cégünkre, árunk jóságára a nagyközönség összes rétegének figyelmét felhívjuk, elhatároztuk, hogy egy általános

== nagy díjpályázatot ==

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitűnőségnek, ugymint: színésznő, énekesnő, színész, író, festő, zeneszerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hónapját és napját boritékba zárva és lepecsételve

Cottely Géza dr. kir. közjegyző urnak,
(lakik Budapest, VIII., József-körut 2.)

megőrzés végett átadott minden egyes boritékra egy-egy értékes nyereményt, összesen tehát

ötven nyereményt,

köztük nagyon értékeseit is jegyeztünk fel és pedig:

1. díj **300 korona aranyban.**
2. „ **1 grammofon 6 drb lemezzel.**
3. „ **1 fonograf 6 drb lemezzel.**
4. „ **1 kitűnő hegedü, tokban.**
5. „ **1 kitűnő harmonika.**
6. „ **1 igen finom fuvola.**
7. „ **1 kitűnő citera.**
8. „ **1 kitűnő ariston 10 hangjeggyel.**
9. „ **1 kitűnő intonata 10 hangjeggyel.**
10. „ **1 madárutánzó.**

és még negyven drb igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve, hónapja és napja az ötven kiválasztott kitűnőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény a lepecsételt boritékokra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak, nem kell mást tenniök, mint pontos címüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázó születési napja egyezik, ugy az részesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyítani fog. Az ötven kitűnőségnek születési ideje

1841. január 1-től 1890. december 31. közt váltakozik.

A pályázatok beküldésének határideje 1907. április hó 25-ike, a pályázat eredményének kihirdetése és a díjak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz eszközölve.

Hazafias tisztelettel

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongorarakta és zongorakölcsönző intézet. Az összes hangszerek du s a n felszerelt raktára.

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 36. szám.

Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

Lokomobilok, Gözcsepplögépek, Benzinmotorok,

ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság

A magyar kir. államasulak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1907.